

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

एम. ए. मराठी, (भाग १)

डिसेंबर - २०११ परीक्षा

विषय : भारतीय साहित्यशास्त्र (M-104)

दिनांक : २३/१२/२०११

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सुचना : १. सर्व प्रश्न सोडवा.

२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्रश्न १.अ)संस्कृत काव्यमीमांसकांनी केलेल्या काव्याच्या विविध व्याख्यांच्या आधारे काव्यलक्षण स्पष्ट करा. (२०)

किंवा

ब)काव्याच्या प्रयोजनासंबंधीचा संस्कृत काव्यशास्त्रज्ञांचा विचार विशद करा.

प्रश्न २.अ)शब्दशक्तीचे प्रकार सांगून 'व्यंजना' या शब्दशक्तीची सोदाहरण चर्चा करा. (२०)

किंवा

ब) आनंदवर्धनाच्या 'ध्वनिसिद्धांताने' काव्यशास्त्रात कोणती क्रांती घडवून आणली?

प्रश्न ३अ)काव्यानंदाच्या स्वरूपाविषयी सविस्तर विवेचन करा. (२०)

किंवा

ब)विश्वनाथाच्या करुणरसविचाराची चर्चा करा.

प्रश्न ४अ)अॅरिस्टॉटलचा 'कॅथारसिस' सिध्दान्त व भारतीय साहित्याविचारातील करुणरस यांची तुलना करा. (२०)

किंवा

ब) भरतमुनींनी केलेली रसचर्चा स्पष्ट करा.

प्रश्न ५. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (२०)

१. वामनाचा रीतिविचार
२. लक्षणा शब्दशक्ती
३. प्रतिभा आणि स्फूर्ती.
४. जिज्ञासापूर्ती